

Rasmus Nielsen 80 ár

Tann 15. apríl (i dag) verður Rasmus á Stykkinum í Sandvík, 80 ár. Rasmus er sonur Niels Jacob á Stykkinum, ið var ein á bátinum, ið gekk burtur úti á Stronginum í árinum 1885. Báturin hevði verið í Skúvoy, og á veg aftur til Sandvíkar umkomust teir, tá teir sigldu inn um Strongin. Teir vóru 8 menn í alt, 2 sluppu á kjøl og vóru bjargaðir, tá bátur kom úr Sandvík til hjálpar; tí úr Sandvík sóu menn, tá vanlukkan hendi. Móðir Rasmussar var tettað úr Skálavík, hon hed Kristianna og var dóttur Rasmus á Hamri í Skálavík. — Kristianna átti 4 dreingir, tá pápin forst, og elsti sonurin var Óli, ið var á setta ári. Rasmus var 4 ár, Niels Martinus 3, og Niels Jakup 2 mánaðar gamal.

Tann dagurin, báturin gekk burtur, og pápi Rasmus druknaði, var sunnudagur 16. august 1885.

Einkjan sat illa eftir, sum so mong einkja tá á dagum, men bonin: Gev okkum í dag okkara dagliga breyð, ið varð biðin í song og úr song, varð náðiliga høvdið av okkara Frelsara. Og Rasmus sigur: Vit vóru altíð óll met, takkaður verðið fyrst Guð og harnest hjálpsom bygdarfólk.

Rasmus lærði á ungum árum til bátasmið og bygdi nakrar bátar; men hugurin var til sjógvinn. Hann fór til sjós, og tað varð stutt til hann bleiv besti-maður, og sigldi hann sum bestimaður í nógv ár.

Eg spurdi Rasmus nú um dagin, hvat hann helt vera tað dapraða eygablikk, hann hevði verið fyrri á sjónum. Rasmus stríkur sær um pannuna og heldur fyrri: Á sjónum havi eg havt fleiri daprar stundir; men eg haldi, ein tann mest dapra eg minnst til, var tá eg var við Björn Ólafsson. Skipari og eigari var Thomas á Heyggi í Hvalba. Tað var tann túrin í 1917, tá undirvatnsbáturin kom eftir okkum úti á bankanum. Veðrið var gott, vit logu og fiskaðu; men vit hoyrdu fleiri skot. Vit sóu 2 skip, eitt vestanfyrri okkum, og eitt sunnanfyrri. Bráðliga siggia vit eitt marghætt-ligt djór, um eg so má siga, koma gjøgnum

num vatnsskorpuna við miklari ferð beint móti okkum. Vit gáðu nú, at hetta var ein kavbátur, og vit vistu væl, at vit fiskaðu í «farusoni». Nú víst tað so til, at tað bleiv mjørki. Thomas skipari okkara helt, at kanska hetta var byttligt at sigla. Vit høvdu sæð ein kavbát, og hann gjordi okkum einki. Vit hálðu so av aftur.

Tá stutt stund var liðin, rópa teir, á bógnum stóðu: aftur ein kavbátur í læ. Skjót vísti tað seg, hvat ið hetta var: Ein avmannaður skipsbátur, og sat skiparin á sluppini «Britania», Kristin Mortensen á Sevmýri, Tvøroyri, í rongini og stýrði. Kristin biður góðan dag og heldur fram: Tilt siggia, hvussu vorið er, vit biðja um loyvi at koma um borð. Kristin var púra rólur, og tað vóru hinir á bátinum eisini. Sjálvandi varð sett á segl beinan vegin og siglt norðureftir.

Bátur okkara — skipsbáturin var brotnaður um várið — og høvdu vit lænt ein lítlan bát úr Hvalba, hesin bátur var so lítill, at hann inni á Hvalba tók bert 14 menn, og 19 var manningin. Báturin á Britania var, kann man siga, yvirfyltur; men Kristin lovaði, um tað gjerdist neyðugt, at taka fólk frá okkum í teirra bát.

Tað var ein spennandi sigling, men lovaður verði Guð, vit komu til lands í øllum góðum og sóu ongan kavbát aftur.

Tað var ikki bara smíð, ið Rasmus hevur havt hegni til, hann hevur mangan ringan svullin grott. Ein maður, ið einaferð lá til at doyggja, og var kolbrandur komin í fot hansara. Rasmus roktaði hann, og tók hann tærnar av, so við og við, sum brandurin gerdi tað neyðugt. Hann grøv hesi ting niður í kirkjugarðin. Hetta varð gert í samráð við læknan, ið ikki hevði stundir at koma til Sandvíkar. Tá var bert ein lækni í Suðuroy.

Skaldagávar hevur Rasmus havt av teim bestu. Hann hevur ikki gert nógv av at yrkja sangir ella tiliki, men gávarnar hava ikki tróð, lög hevur hann gert (komponerað) fleiri.

Gátur hevur hann gert fleiri, og eru tær allar fyndugar og settar í rim, ja, tær eru so væl úr hondum greiddar, at tað má sigast, at tær hava tjóðskaparligt virði: tað er tjóðarogn í teimum. Eg havi skrivað upp einar 20 av teimum.

Rasmus bygdi á eini tróð, hann eigur, vesturi í Skálodanum, sum vit nevna tað. Hann var giftur við Jóhannu, dóttir Jøns við Hvalbjørg. Hon var ein dæmli og í allar mátar dugnalig kvinna. Í hjúnarlagnum vóru eingi børn. Tá hon doyði, varð Rasmus verðandi einsamallur í hús so langt, ca. ein kilometur, burturi frá folki. Nervarnar hevur hann havt góðar, tað gav at bita, tá hann eina nátt leitaði eftir reka, sum hann var vanur at gera, og kom fram á ein deyðan, høvuðleysan mann. Rasmus skundaði sær at vekja beiggja sin at koma og bjarga hesum deyða manna-kroppi; tá búið Rasmus inni í bygdini. Broðurin var ikki seinur til ferðar, saman við honum at bjarga líkinum upp frá sjónum. Líkið var so illa farið, at tað var illa úthaldandi at vera til í nánd. Tá dagur kom, skundaðu teir sær at grava tað niður í kirkjugarðin. Viðvíkjandi hesum tilburði er at siga, at tann, ella tað mistak varð gjørt, at ikki varð tosað við sýslumannin, fyrr enn aftaná, at líkið var jarðað. Líkið varð funnið 28. febr. 1919, og hevði lgið eina viku í grovini, tá fulltrúin hjá sýslumanninum kom norð higar við doktaranum og ornaði at grava tað upp aftur. Gravarin var treyður til hetta; men sýslumaðurin beyð nú strangliga at eftirkoma sini boð, og varð so grovin aftur onnað, og líkið sýnt sýslumanninum; men ikki var trespiligt at vera hlastaddur, og sýslumaðurin hopaði undan og bað teir kasta grovina til aftur. Og fekk líkið nú á øðrum sinni mold oman yvir seg.

Rasmus var oførur at siga frá stuttligum søgum. Presturin Guðlak Jacobsen sáli segði, at Rasmus var tann stuttligasti maður, ið hann nakrantíð hevði kent. Siðlur haldi eg, at Rasmus skuldi havt verið á hegni skúla, tí so klókur og mentunnargjóður er hann.

Bjargamaður var Rasmus av teimum allarbestu kvikur og heppin sum hann var, var hann oftast siðmaður, tá menn vóru til bjargar.

Tann, ið sær Rasmus, trýr ikki, at hann kann vera 80 ára gamal, hann er so kvikur og lættur á beinunum, sum hann kundi verið ungur. Eygnið bila so mikið, at hann ikki kann lesa; men hann fylgir við øllum í radio, beðið innan- sum uttanlanda. Mong ár arbeiddi hann á bedingini á Tvøroyri, og

Nýggjar føroyskar græmmofonplátur!

HAVNAR SANGFELAG syngur á 2 plátum:

- 1) Dagur seinkar setur sól — Jósefs vísa — I Dannemænd ihver for sig — Stolt Signhild. — Kingosálmarnir: Som den gyldne sol frembryder — Herre Jesus Krist — Nu lader vi hannem sove i fred — Úr neyðar dýpi Gud til tin.
- 2) Í Noreg báðu raskir menn — Teir sigla so væl sín friða knørr — Livligt er á bonum í dag føroyskur dansur: Regin smíður, Sigmundur kvæði yngra. —

Sangstjóri: Hans Jacob Følgard. — Bjarni Mohr skipar føroyska dansin.

Sera væl hóskaði sum gáva til føroyingar uttanlands og vinir uttanlanda.

S. H. JAKOBSEN radiohandil

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

GRÓT OG SKERVUR

Óll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantorið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimitað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimita grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA

TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Føroya Kríggstrygging... telf. 1090
Føroya Brunatrygging... telf. 1093

Føroya Sjóvátrygging... telf. 1090
Føroya Vanlukkatrygging telf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging

Útróðrarfelagið í Føroyingahavnini

heldur ársaðalfund mánadagin 19. apríl kl. 2 í Losjuni, Tórshavn. Dagsskrá eftir lógini.

Allir útróðramenn, sum ætla at rógva út úr Føroyingahavnini í summar, verða biðnir um at møta.

STJÓRNIN

Tøkk

Hjartans tøkk til øll tykkum, sum sýndu samkenslu, tá ið elskaði maður mín og faðir okkara

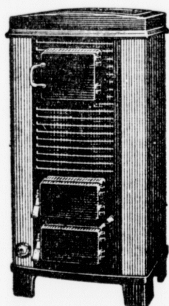
HERMAN LINDBERG

doyði og varð jarðaður. Tøkk til øll, sum sendu blómur og kransar, og fylgdu honum til hansara síðsta hvíldarstað. — Serliga tøkk til tey á hospitalinum og øll tykkum, sum eisini á annan hátt hava veit okkum stuðul í okkara stóra missi.

Danir Lindberg og bornini.

Hold fast ved det faste brændsel - skift til...

HESS-O-MATIC
-den tænke kacheloven...

dobbelt termostattyret
dobbelt brændselsbesparende

PI
VALDEMAR LUTZEN

hevði hann mangan beiskan norður til Sandvíkar leygarkvöldini, ofta í kavaroði og frosti og náttmyrkri. Sunnudagin aftur til gongu til Tvøroyri.

Eg og mong við mær, ynskja tær, Rasmus á Stykkinum, til lukku á 80 ára degnum, og ynskja vit, at tær má unn-

ast at vera millum okkum nøkur ár enn, og vit ynskja tær, tá dagur tekur at aftna, og livissól tin setur, at náði Guðs má vera við tær, og at tú og vit øll megu lenda heimi á himmalsins ljósu strond.

Niels Mørk.